

Lezen: Matteüs 8:18-20

Werken van Barmhartigheid (3): de vreemdelingen herbergen

Kindermoment groep 1-6:

Slide *foto's met de vraag: wie is hier de vreemdeling en waarom?*

- Geel balletje tussen alle blauwe
- Donkere zangeres
- Toeristen op Kos (tussen de vluchtelingen)
- Een groep mensen van verschillende etniciteit

Hoe zou je willen omschrijven wanneer iemand een 'vreemdeling' is?

Zingen: ...

Kinderen naar de KBC

Lezing: **Matteüs 8:18-20**

Gemeente van Christus,

Slide Wordle werken van Barmhartigheid

Weer even kort introduceren waar we mee bezig zijn

Wat een vreemdeling is, dat is niet zomaar te zeggen. Het heeft te maken met omstandigheden. Met de omgeving ook. Misschien voel je je zelf ook wel eens vreemdeling. Jezus zegt iets over hoe *jij* met vreemdelingen om moet gaan. Je moet ...

Slide **De vreemdelingen herbergen**

Slide Vreemdeling

Mijn broeder en mijn zuster, wat is een vreemdeling? Er zijn filosofen die zeggen: iedereen is vreemdeling voor de ander. Je partner. Je kinderen. Je ouders. Je broers en zussen in de kerk. Vreemdelingen, zo zeggen zij. En daar zitten mooie kanten aan. Zo blijf je, als het goed is, geïnteresseerd in de ander. Dan wordt iemand nooit een meubelstuk. Dus dat is mooi. Om zo naar anderen te blijven kijken. Dan verplaats je je echt in hem of haar. Tegelijk: we beseffen allemaal dat dat niet is wat Jezus bedoelt. Als we het over vreemdelingen hebben.

Over wie gaat het dan wel? Het gaat over mensen die heel anders zijn. Waar je je moeilijk in kunt verplaatsen. Mensen met een ander vaderland. Een andere moedertaal. Ze zien er anders uit. Gedragen zich anders. Ruiken anders. Hebben andere opvattingen. Een andere moraal. Andere manieren van omgang. Anders eten. Andere kleding. En ga zo maar door. Niet alle vreemdelingen hebben *al* die kenmerken. Maar toch een aantal er van.

Jezus zegt: je moet goed met ze omgaan. Geef ze ruimte in je hart. Ruimte in je huis. Laat ze toe in je leven. Nee, sterker nog: pas jij je aan, zodat zij zich thuis voelen.

Slide Pas jij je aan, zodat zij zich thuis voelen (buzzmoment, 2 minuten)

(...)

Nou, misschien ben je het er wel mee eens. Maar de praktijk, die is moeilijk. Alleen al de vraag: wat voel jij als het meisje achter de kassa een hoofddoek draagt? Wat gaat er door je heen? Wat denk je?

Dus hoeveel ruimte is er in jouw leven van elke dag écht voor vreemdelingen?

Daarover gaat het. En dan wil ik beginnen bij onze tekst en van daar uit steeds grotere cirkels maken.

Slide Jezus als vreemdeling

Jezus is een vreemdeling. Voor iedereen. Hij past in geen enkel hokje. Uniek. En zo presenteert hij zich ook: als vreemdeling. Ik ben het levende water, het brood van het leven, de ware wijnstok en de goede herder. Zo als Jezus Christus is er geen een. God en mens.

En wie dus nadenkt over omgang met vreemdelingen. Die moet ook nadenken over zijn of haar omgang met Jezus Christus. Hij spreekt vaak een andere taal. Hij doet andere dingen. En als je het in het grote kader van de Bijbel plaatst. Dan klopt het daar allemaal wel mee. Maar het probleem is juist dat in deze zondige wereld. In deze wereld waar gebrokenheid de overhand heeft. Dat daarin Jezus uniek is. Hij past niet. Hij komt van de andere kant. Hij is vreemdeling.

En dat zie je terug. Voor hem is geen plek. Dat zie je al met Kerst. Hij wordt in een dierenverblijf geboren. Omdat er voor hem geen plaats is in de herberg. En zijn leven blijft het leven van een vreemdeling. Nergens thuis. Onherbergzaam leven. Overgeleverd aan de gebrokenheid en de eenzaamheid.

Op Golgota komt dat het sterkst er uit. Daar hangt hij, tussen hemel en aarde. Nergens hoort hij bij. Mensen nemen afstand van hem. God ook. Het kan niet anders. Hij is een vreemdeling. Uniek. Niet in een hokje te plaatsen. En alleen zo kan hij de weg naar God weer open maken. Kan hij vrede en recht herstellen. Door vreemdeling te zijn kan hij mensen weer een thuis geven. Een richting.

Hoe moet je met vreemdelingen omgaan? Het antwoord begint daar: hoe ga jij met Jezus om? Je zag in zijn tijd dat de mensen er geen ruimte voor wilden maken. Onze regels gelden! Onze manieren moet jij je aan aanpassen! Als Jezus dat niet doet, dan belandt hij op Golgota. Maar met vreemdeling Jezus moet het juist zoals met alle vreemdelingen: jij moet dienstbaar zijn. Je eigen principes en afstand opzij zetten. Hem toelaten in je leven. Hem zien zoals hij is. Alleen dan doe je Jezus recht. Alleen dan komt het goed tussen jou en God.

Onze tekst is als een statement: 'de Mensenzoon kan zijn hoofd nergens te ruste leggen'. Dat geeft Jezus als antwoord op de opmerking: 'ik zal u volgen waarheen u ook gaat.' Jezus zegt: wil je mij vol-

gen? Besef dan wel dat dat een leven van vreemdelingschap betekent. Zoals ik vreemdeling ben. Niet van deze wereld. En toch ook wel. Zo zullen mijn volgelingen ook niet hier en nu hun plek vinden. En er zal voor jou ook vaak geen ruimte zijn. En dat is wat je ziet, heel de Bijbel door. Mensen van God zijn vreemdelingen op aarde.

Slide   *Mensen van God zijn vreemdelingen op aarde.*

Twee minuten stil reflecteren op deze uitspraak.

Slide   *Israël en Christenen*

De Joden pasten niet in de cultuur van Egypte. Moesten een zwervend bestaan leiden door de woestijn. En toen ze een eigen stuk land kregen. Zoals beloofd. Toen moesten ze de status van vreemdeling handhaven. Jullie zijn uniek, zegt God. Dat zie je in allerlei wetgeving. Geen beelden, zoals alle ander volken om hen heen wel. Wetgeving vol barmhartigheid. Omdat jullie vreemdelingen zijn, zegt God, daarom moeten jullie vreemdelingen ook echt welkom heten in je land. Mensen die anders zijn, die zijn veilig bij jullie. Je biedt ze meer dan bed, bad en brood. Je biedt ze een thuis. En dat zie je. Aan Rachab. Aan Ruth. Aan Naäman.

Christenen geldt hetzelfde voor. Als je bij Jezus wil horen. Dan kies je een unieke weg. Kijk, dat was in Nederland lange tijd niet zo opvallend. Iedereen geloofde wel in God. Dat is al weer een tijd heel anders. Christenen moeten in ieder geval opvallen door hun genadevolle levensstijl. Als het goed is laten we de barmhartigheid van Jezus in ons leven zien. Dat vinden mensen vaak wel vreemd. Maar dat is het lot van volgelingen van Jezus, zoals hij in onze tekst zegt. De Bijbel noemt ons ergens vreemdelingen en bijwoners. Een oude term. Maar dat betekent dat ons vaderland ergens anders is. En dat we verlangen naar een nieuwe aarde. Waar mensen geen vreemden meer voor elkaar zijn.

Slide   *Paradijs en nieuw Jeruzalem*

En dat zie je dus ook aan het begin en het einde van de Bijbel. In het Paradijs is er geen vervreemding. De band tussen mensen is zonder afstand. En ook die tussen mensen en God. Zo is het bedoeld. Dat ieder uniek mens toch geen vreemde is voor de ander.

Daar komt de zonde tussen. En je ziet de vervreemding ontstaan. Adam en Eva schuiven de schuld door naar de ander. En zelfs naar God. Kaïn slaat Abel dood. En als de mens denkt machtig te worden als God, dan wordt de spraak verward. Er ontstaan volken, grenzen en dat brengt mee dat de mensen vreemdelingen worden voor elkaar.

Met Pinksteren zie je dat dat even opgeheven wordt. Er is universeel te verstaan dat Jezus de redder is. Hij werd vreemdeling. Zoals Jesaja 53 ook al aangaf. En daardoor is de onderlinge band weer mogelijk. Het nieuwe leven door de Geest is juist dat. Dat is ook wat Jezus brengt. Verbinding tussen mensen. Alvast een voorproefje van de nieuwe aarde. Het eeuwige leven. Het koninkrijk van God. Dat begint nu al bij mensen die Jezus volgen.

En je ziet in de Bijbel dat straks alle vervreemding voorbij zal zijn. Paulus zegt het ook: dan zal ik kennen zoals ik zelf gekend ben. Dan is er geen afstand meer. Mensen zijn eensgezind en saamhorig. En God zal bij de mensen wonen. Er zal niks meer tussen zitten. Je zult zien en gezien worden. Elkaar volkomen kennen.

Slide   Herbergen

Jezus is gekomen om dat koninkrijk al te stichten, hier. De nieuwe wereld begint met Christus. Het koninkrijk, zoals het ook wel genoemd wordt. En die nieuwe wereld krijgt al gestalte in de volgelingen van Jezus. En dus roept Jezus ons op om de vreemdelingen te herbergen. Zoals hij zelf oog had voor mensen die anders waren. Door hun handicap. Of door hun zonden. Of door hun afkomst, denk aan de Samaritaanse vrouw. Of aan de Romeinse hoofdman. Zo wil hij ook dat wij in het leven staan.

Doordat hij zich liet uitkotsen als vreemdeling die nergens thuis hoorde. Daardoor is er voor ons een plek gekomen. Een plek aan en in Gods hart. God zegt: bij mij ben je welkom, bij mij ben je thuis. In deze wereld ben je dan misschien een vreemdeling. Maar voor God niet.

En omdat je zo welkom bent bij God. Daarom zijn mensen ook welkom bij jou. Omdat jij je door God gezien weet. Daarom kun jij ook gemakkelijk dienstbaar zijn. Niet jouw eigen normen, gewoontes en gedrag normatief maken voor anderen. – eerst maar eens inburgeren – Nee, je past je aan aan de ander. Je doet er alles aan om de ander zich thuis te laten voelen. Hoe vreemd die ook is.

Want wij passen eigenlijk ook niet bij God. Als zondige mensen. Maar God levert zich uit in Jezus. Gaat heel ver. Om ons een plek te geven in zijn koninkrijk. Nou, wij mogen dan in de voetsporen van Jezus heel ver gaan in dienstbaarheid. In het ondergeschikt maken van onze eigen belangen. Om vreemdelingen te herbergen.

Ik wil eindigen met een prachtige tekst en die even uitleggen.

Slide   Hebrëeën 13:1,2

We geloven dat God ons leven leidt. Hij plaatst mensen op jouw weg. Vreemdelingen in jouw gezichtsveld. Je kunt niet om ze heen. En de vraag is: hoe gastvrij ben jij?

Maar nu komt het mooie. Engel betekent letterlijk: door God gezonden. Boodschapper van God. Je zal niet de eerste zijn die in die vreemdeling die je helpt. Die in die ander iets van God ontdekt. Jezus zegt het zelf als hij het over de werken van barmhartigheid heeft: als je dat aan de onaanzienlijken doet, dan doe je dat aan mij. Ik zelf kom in die vreemdeling naar jou toe.

Dat gebeurde in het Oude Testament een aantal keren. Bij Abram, toen God zelf kwam als vreemdeling om te zeggen dat hij over een jaar vader zou worden. En bij Lot, toen engelen hem kwamen waarschuwen dat Sodom verwoest zou worden.

Het kan ook jou overkomen. Dat je simpelweg gastvrij bent. En dat die vreemdeling, die God op jouw weg plaatst, iets van God aan jou laat zien. Zodat jij door jouw barmhartigheid zelf ook dichterbij de Heer komt.

Laten we dus de vreemdelingen herbergen. Mensen die anders zijn het gevoel geven dat ze welkom zijn. In ons land. In ons leven. In ons huis. In ons hart. Zoals wij welkom zijn bij onze God.

Amen